

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Præsten i Vejlbye (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 149. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388302752/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

»Lad ham nu slaae Dig eensgang til« havde Morten sagt, »saa skal han faae det betalt; kom strax til mig, og lad mig det vide!«

Da var det han yppede Kiv med Præsten i Haugen, og løb derpaa uden Ophold til Ingvorstrup. Brødrene mødtes udenfor Gaarden. Niels fortalte det Passerede. »Har Nogen seet Dig paa Vejen herhid?« spurgte Morten; Niels meente nej. »Saa skal vi,« sagde Morten, »jage ham en Forskrækkelse ind, han ikke skal forvinde de første fjorten Dage.« Nu blev Niels ført hemmelig ind paa Gaarden, hvor han holdt sig skjult til Aften. Saasnart Alle vare til Ro, gik de samlede hen til et trebundet Markeskjal, hvor der tvende Dage tilforn var nedgravet Liget af en Karl paa Niels's Alder, Størtelse og Udseende. (Han havde tjent paa Ingvorstrup, og der hængt sig selv, som der mumlede om, af Desperation over Bruusens tyranniske Behandling og Trusler; hvorvel Andre sagde, det var af Kjerestesorger.) Dette Liig grove de op igjen, hvor nødig end Niels vilde; men Broderen tvang ham – og sæbte det hjem til Gaarden; thi det var tæt derved. Nu maatte Niels afføre sig alle sine Klæder, dem Liget, Stykke for Stykke, igjen iklædtes; endogsaa en Ørenring blev taget med. Derpaa gav Morten den Døde et Hug over Ansigtet med en Spade, og eet i Tindingen, og forvarede ham saa i en Sæk til næste Aften. Da bar de Sækken til Skoven, som ligger tæt ved Vejbye.

Niels havde vel flere Gange adspurgt Broderen, hvad han havde isinde, og hvad alle disse Anstalter skulde til; men denne havde bestandig svaret: »det behøver Du ikke at kjære Dig om – det faaer at være min Sag.« I Skoven siger Morten til ham: »nu skal Du hente mig een af Præstens daglige Kjoler, helst den lange grønne, jeg har seet ham gaae med om Morgenens!« Niels svarede: »det tør jeg ikke, for de hænge i hans Sovekammer.« – »Saa tør jeg selv« siger Broderen; »og gaae nu din Vej, og kom her aldrig meer! her har Du en Pung med hundrede Daler. De holde vel ud, til Du kan faae Dig en Lejlighed i Sonden, men langt borte! hører Du! hvor Ingen kjender Dig. Giv Dig et andet Navn, og sæt aldrig din Fod mere paa dansk Grund. Gaae om Natten, og hæl Dig i Skoven om Dagen; og her er Madposen, jeg tog med fra Gaarden; den kan føde Dig, til Du kommer ud af vor Konges Landemærker. Skynd dig nu, og kom her ikke igjen, saafremt Du har dit Liv kjert.«

Niels adlød, og dermed skiltes Brødrene ad, ej heller saae de hverandre siden fra den samme Dag af. – Den Rømte havde døjet meget

Ondt i fremmede Lande, var bleven hværet til Soldat, havde tjent i mange Aar, og været i Krig, hvor han mistede sin Førlighed. Fattig, svag og ussel fik han isinde at søge sin Fødehavn, og havde under megen Nød og Besværighed fægtet sig igjennem.

Saaledes lød i Korthed det fatale Menneskes Beretning, om hvis Sandfærdighed jeg desværre ikke kunde bære Tvivl. Og blev det mig altsaa klart, hvorlunde min ulykkelige Morbroder var falden som et Offer for den nedrigste Ondskab, for sin Dommers og for Vidnernes Forblændelse, og for sin egen lettroende Indbildningskraft. Ak! hvad er dog et Menneske, at det tør opkaste sig til Bloddommer over sin Lige? Hvo tør dog sige til sin Broder, Du est skyldig at døe? Kun Gud harer Hævnen til; kun den, som giver Livet, tør alene give Døden. Han lønne Dig nu ogsaa hisset for den bitre Martyrdød, Du her maatte lide, med det evige Livs uendelige Glæde!

Jeg fandt mig ikke beføjet til at angive den sønderknuste og angergivne Synder, saameget mindre som Herredsfogden endnu levede, hvem det vilde være en Grusomhed at oplyse om hans skrækkelige Vildfarelse, før han vandrede heden, hvor Alt det skal komme for Lyset, der endnu er skjult for vore Øjne. – Jeg stræbte derfor langt hellere at yde den Tilbagevendende Religionens Trøst, og formandede ham dernæst paa det alvorligste til at fordølge sit Navn og den hele Begivenhed for alle Mennesker. Jeg lovede ham paa dette Vilkaar Huuslye og Pleje hos min Broder, som boer i en langtfraliggende Egn.

Næste Dag var en Søndag. Da jeg sildig mod Aften kom hjem fra mit Annex, var Stodderen borte; men inden det blev Aften den følgende Dag, var Tildragelsen bekjendt over hele Nabolauget. Dreven af sin urolige Samvittighed havde han ileet afsted til Rosmus, og fremstillet sig som den rette Niels Bruus for Herredsfogden og alt Tyendet i Gaarden. Herredsfogden fik en Rørelse, og døde inden Ugens Ende; men Niels Bruus fandtes Tirsdag Morgen liggende død udenfor Aalsø Kirkedør, paa den salige Søren Qvists Grav.